

Всі перераховані методи відповідають вимогам особистісно орієнтованого навчання.

Застосування сучасних інтерактивних технологій навчання не вичерпує всіх проблем особистісно орієнтованого навчання і потребує удосконалення специфіки формування фахової компетентності майбутніх медичних працівників.

ЗАСТОСУВАННЯ KEYС-МЕТОДІВ У ЗДІЙСНЕННІ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ

**О.Й. Хомко¹, Р.І. Сидорчук², Ф.В. Кузик³, П.І. Піддубна³,
Ю.О. Пелепець³**

¹*Кафедра догляду за хворими та вищої медсестринської освіти,*

²*кафедра загальної хірургії,*

³*Чернівецький медичний коледж БДМУ*

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Приєднання України до Болонського процесу, курс держави на європейську інтеграцію передбачає підвищення якості професійної підготовки майбутніх фахівців на основі впровадження Європейських норм і стандартів в освіту, науку і техніку, поширення власних культурних і науково-технічних здобутків. У кінцевому результаті такі кроки спрацюватимуть на інтеграцію України до загальноєвропейського науково-технічного простору.

Майбутній спеціаліст має бути підготовленим до активної творчості, професійної і соціальної діяльності, яка б сприяла прогресу суспільного розвитку. Він повинен вміти самостійно здобувати нові знання, контролювати і коригувати зроблене, повинен мати розвинуту потребу в професійному самовдосконаленні і бути ефективним у зміні знань та технологій, має вміти мислити, приймати рішення, діяти в нових складних професійних ситуаціях, бути конкурентоспроможним у сучасних умовах.

У цьому ключі завдання професійної підготовки особистості – створення в навчальних закладах адекватних умов, які б сприяли активізації вищих потреб студентів.

Особливістю сучасної системи освіти є співіснування двох стратегій навчання – традиційної та інноваційної.

Кейс-метод – найбільш ефективний у здійсненні особистісно орієнтованого навчання. Виділяємо ряд суттєвих вимог до технології особистісно орієнтованого навчання: діалогічність, діяльнісно-творчий характер, спрямованість на підтримку індивідуального розвитку студента, надання йому необхідного простору свободи для прийняття самостійних рішень творчості, вибору змісту і способів навчання і поведінки. Всі вони мають універсальні властивості. Отже, будь-яка педагогічна технологія може стати особистісно орієнтованою, якщо буде відповідати вказаним вимогам: - «Треба, щоб викладали, показували, розповідали і запитували самі студенти, а викладачу

доводилось більше слухати, потрібно щоб студенти увесь час були активними а не пасивними особами – тоді процес навчання без сумніву виграє».

Особистісно орієнтоване навчання має свої ознаки: використання суб'єктивного досвіду; суб'єкт – суб'єктивних стосунків учасників навчального процесу і діяльнісної основи.

Для того, щоб у студента, майбутнього медика, розвивати ключові компетенції найбільш ефективно, на нашу думку підійде кейс технологія. Цей інтерактивний метод дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціаліста. Він сприяє розвитку винахідливості, вмінню вирішувати проблеми, розвиває здібності проводити аналіз і діагностику проблем.

Кейс – це події, які реально відбулися в певній сфері діяльності і які автор описав для того, щоб спровокувати дискусію в навчальній аудиторії, підштовхнути студентів до обговорення та аналізу ситуації, до прийняття рішень що допоможе в подальшій практичній діяльності.

Таким чином, ситуаційна вправа або кейс – це опис конкретної ситуації, який використовують як педагогічний інструмент, що допомагає студентам:

- глибше зрозуміти, розвинути уявлення;
- отримати ґрунт для перевірки теорії, дослідження ідей, виявлення закономірностей, взаємозв'язків, формування гіпотез;
- зацікавити, розвинути мислення та дискусію;
- отримати додаткову інформацію, поглибити знання;
- переконатися у поглядах;
- розвинути і застосувати аналітичне і стратегічне мислення, вміння вирішувати проблеми і робити раціональні висновки;
- розвинути комунікаційні навички;
- поєднати теоретичні знання з реаліями життя, перетворити абстрактні знання у цінності і вміння студента.

Робота над кейсом має наступні етапи:

Етапи роботи	Діяльність викладача	Діяльність студента
До заняття	Підбирає кейс. Визначає основні і допоміжні матеріали для підготовки студентів. Розробляє сценарій заняття	Одержує кейси і список рекомендованої літератури. Індивідуально готується до заняття.
Під час заняття	Організовує попереднє обговорення кейса. Поділяє групу на підгрупи. Керує обговоренням кейса.	Ставить запитання, що поглиблюють розуміння кейса і проблеми. Розробляє варіанти рішень, бере участь у прийнятті рішень
Після заняття	Оцінює роботу студентів. Оцінює прийняті рішення і поставлені запитання.	Складає письмовий звіт про заняття з даної теми.

Постійний професійний розвиток особистості можливий лише за умови неперервності освіти, особливостями якої є: різноманіття, гнучкість використовуваних засобів, гуманізм та демократизація освіти, диференціація освітніх процесів за напрямом і змістом.

ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ СТУДЕНТАМ 5 КУРСУ МЕДИЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ НА КАФЕДРІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ, КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ХВОРОБ

Є.І. Шоріков, О.С. Воєвідка

Кафедра внутрішньої медицини, клінічної фармакології та професійних хвороб

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Можливості середовища дистанційного навчання щодо представлення навчальних матеріалів, яке створене і використовується у Буковинському державному медичному університеті, є дуже зручними для підтримки традиційних форм навчання дистанційними технологіями, зокрема при вивченні студентами 5 курсу медичних факультетів дисципліни «Клінічна фармакологія».

Електронний навчальний курс «Клінічна фармакологія» структуровано на 10 тематичних розділів, які відповідають тематичному плану практичних занять та кожен з них містить такі складові частини:

1. Методичну вказівку для самостійної роботи студента під час підготовки до практичного заняття; слід зазначити, що методичні вказівки у середовищі складені типово, нічим не відрізняються від аналогічного розділу в інших курсах, що відповідає концепції викладання всіх навчальних дисциплін у Буковинському державному медичному університеті.

2. Конспект – структурованого електронного навчального матеріалу, зміст якого надає студенту теоретичні відомості з теми практичного заняття у повному обсязі. У більшості розділів курсу конспект також структуровано – розбито на окремі складові частини, назви яких відповідають назвам частин теми. Такий поділ конспекту зумовлено кількома причинами:

- курс, зазвичай, складається із достатньо важких для сприйняття складових частин;

- кожен підрозділ конспекту є невеликим за обсягом та викладає інформацію певної складової частини, що дозволяє полегшити сприйняття навчального матеріалу;

- різні частини конспекту можуть бути написані різними авторами.

Складові частини конспекту представлені у форматі PDF. Вибір цього формату зумовлено тим, що він є апаратно-незалежним (однаково виглядає на різних платформах – Windows, Linux, FreeBSD, Android, iOS тощо), дає можливість використання різних апаратних платформ (персональний